

TUNTOSARVI

Nro 22 1986

TUNTOSARVI

Kuulonäkövammaisten lehti
ilmestyy 48 kertaa vuodessa, perjantaisin
Nro 22/86
12. vuosikerta

JULKAISIJA

Näkövammaisten Keskusliitto ry.

PÄÄTOIMITTAJA Orvokki Holopainen
TOIMITTAJA Timo Pietilä

TOIMITUKSEN OSOITE

Näkövammaisten Keskusliitto
Mäkelänkatu 50, 00510 Helsinki
puh. (90) 77041/227

SISÄLLYS

Tuijan kanipäiväkirja	1
Ajankohtaista	7
Kesä kukkii parvekkeella	14

TUNTOSARVI

30.5.1986

Tuijan kanipäiväkirja

Kanillamme Susulla oli aivan mahtoton juoksuaika noin neljä kuukautta. Se kiersi kehää minkä tahansa ympärillä ja urisi kummallisesti. Kuopi ja repi vuodetani, jossa yhdessä nukumme ja teki myös asiansa vuoteeseeni. Tilanne alkoi muodostua tosi hankalaksi, sain jatkuvasti pestä vuodevaatteitani. Soitin eläinlääkärille, joka ihmetteli hiukan, sillä naaraskanilla ei pitäisi olla juoksuaikaa, jollei uroksia ole lähettyvillä. Meillähän ei minkäänlaisia uroksia ole, joten Susu on taas poikkeus säännöistä.

Tammikuussa veimme kanin eläinlääkärille. Susu sai hormoonirokotuksen. Tulos oli se, että Sususta tuli hyvin kiukkuinen ja hyökkäävä. Susun reviirin ympärillä oli syytä hiipiä, jollei tahtonut sen hyökkäävän nilkkaan. Ja kahden viikon kuluttua alkoi taas juoksuaika.

Päätimme kokeilla seuraavaa konstia. Veimme Susun miehelään, eli eläinkauppaan astutettavaksi. Tämä tapahtui 19.-22.2.86. Eläinkaupassa sattui olemaan hoidossa urheiluselostaja Raimo Häyrisen uroskani, nimeltään »Lovely Little», oikein söpö mustavalkoinen kaninuorukainen. Tämä kanipari vietti 3 vuorokautta yhdessä ja eläinkaupan henkilökunnan mukaan olivat kovasti rakastuneita, hellivät jatkuvasti toisiaan nuolemalla.

Kun kävin ikävissäni Susua siellä tervehtimässä oli se ilmiselvästi loukkaantunut minulle, vähän nuolaisi sormeni päästä ja käänsi minulle selkensä.

ODOTUSAIKA ALKOI

Ensimmäinen viikko

Hain Susun lauantaina eläinkaupasta kotiin. Nyt se oli kovasti mielissään minun tapaamisestani. Oli kait saanut uroksesta tarpeekseen. Susu oli aivan riemuisaan päästessään kotiin. Pomppi joka huoneen läpi ja tutki joka paikan uudelleen ja löysi tietenkin taas omat reviirinsä ja settui tyytyväisenä ruokapöydän alle makaamaan. Riemua varjosti vain yksi asia. Tyttäreni Pia oli tuonut viikonloppuhoitoon entisen marsumme Mikin. Marsua ei Susu sietänyt, murisi ja hyökkäsi, joten marsu-raukkaa ei uskaltanut laskea juoksentelemaan ollenkaan häkistään. Siinä minun viikonloppuni menikin rattoisasti hoitaen kolmea kotieläintä: kania, marsua ja hiirtä. Onneksi marsu vietiin seuraavalla viikolla pois, joten Susu pääsi siitäkin rauhaan.

Susu oli selvästi muuttunut, ei juoksennellut paljoa eikä urissut eikä sotkenut vuodettani ulosteillaan. Mutta repimisinto ei ollut hävinnyt. Eräänä aamuna herätessäni, huomasin lakanaan revityn ison aukon ja kankaan silppua vuoteellani. Tulin siihen tulokseen, että oli aika vieroittaa Susu makuuhuoneestani ja minun vuoteestani. Muuten se olisi todennäköisesti tehnyt pesänsä sinne. Susu ei aivan suosiolla tätä uutta sääntöä hyväksynyt vaan kävi vähän väliä raapimassa makuuhuoneen ovea.

Toinen viikko

Susu tuli levottomaksi. Emme vieläkään olleet varmoja onko astutus onnistunut vai ei. Mutta muuttunut se oli. Ei viihtynyt paikallaan hetkeäkään, hellyyttä tahtoi entistä enemmän. Oli kovin rauhaton ja teki pahojaan aivan järjestelmällisesti. Kun eteisen nurkasta kenkiä syömästä ajoin sen pois iski hampaansa ohi juostessaan mattoon ja siitä edelleen olohuoneeseen sohvan istuintyynyjä repimään. Seuraavaksi nojatuoliin ja siitä keittiön pöydän alle maton kimppuun. Rauha oli taas mennyttä. Myöskään minä en istunut paikallani TV:n ääressä, vaan juoksentelin ympäri asuntoa häätämässä Susua milloin mistäkin pahanteosta. Kärsivällisyyteni oli koetuksella. Sitten viikonlopulla aamulla lauantaina ei puhelin toiminut. Susu oli syönyt johdon kolmeen kappaleeseen. Onneksi sain toisen puhelimen tuttavaltani lainaksi. Silti ei naurattanut lauantaina YHTÄÄN.

Kolmas viikko

Kävimme Pian kanssa maanantaina ostamassa Puhelilyhdistykseltä uuden puhelinkoneen, seinäpuhelimien. Kun tulimme kotiin oli lainapuhelin lattialla ja johto taas poikki. Nyt puhelimen johto asennettiin ovi-
listan ja puhelinpöydän taakse siten, ettei Susu pääsee enää johtoon hampaillaan. Joka tapauksessa minun malttini oli täynnä. Sususta tehtiin sinä maantaina häkkieläin. Vain iltaisin sai Susu olla enää vapaa, yöt ja päivät se oli suljettuna häkkiin. Susu alistui hämmästyttävän hyvin siihen. Sille tuli ilmiselvä pesänte-

kotarve. Yhtensä iltana nauroimme sille kaiken iltaa. Se näet kuljetteli heiniä hampaissaan häkkiin ja ulos ja ympäri huoneita aivan kuin etsien pesän paikkaa itselleen. Susu ei vaan keksinyt sitä koirien tekniikkaa kulkea takaperin ja vetää perässään tavaroita. Susu istui sukan terän päällä ja varresta repi yrittäen päästä eteenpäin. Pelastin nauraen vielä ehjän sukan ja annoin vanhan villamyssyn sille. Se teki puoli tuntua töitä ennenkuin sai myssyn häkkiinsä. Ja minä istuin lattialla ja nauroin niin kovasti, että vedet silmistä lirsii. En kyllä hassumpaa ollut aikoihin nähnyt. Viikonlopulla istuessani kutomassa huomasi yhtäkkiä lankakeräni kadonneen. Tavoitin kerän Susun häkin luukulta, minne Susu oli sitä juuri työntämässä. Kova oli tyttösellä pesäntekotarve. Hiukan jo näytti lihoneenkin.

Neljäs viikko

Eli viimeinen odotusviikko. Kanin kantoaika (odotusaika) on noin kuukauden pituinen. Vuosikokousviikonloppu sattui sitten sopivasti kriittiseen aikaan. Niin minä sitten olin aivan hermona Tallukassa. Susu oli lauantapäivän nyppinyt karvoja itsestään ja kantanut ne pesäänsä pehmikkeeksi.

Poikaset syntyivät sunnuntaiaamuna. Pia ei edes huomannut sitä, vaan päästi Susun herättyään vapaaksi. Kun minä tulin kotiin vuosikokouksesta illalla tarkistin heti onko pesässä mitään. Ja jotainhan siellä liikkui ja niin Susu laitettiin taas kiireesti häkkiin pentuja hoitelemaan.

Viides viikko

Siellä häkissä Susu sitten kiukutteli ja rämisteli kun ei päässyt juoksentelemaan. Tykkäsi kai, että oli tehtävänsä tehnyt. Häkki oli peitetty pahvilaatikolla, niin että pesä oli pimeä. Vain luukun kohdalle ja yhteen nurkkaan jätettiin pienet valoaukot. Poikaset syntyivät karvattomina ja sokeina. Tosin me emme päässet sitä todistamaan, kun niitä ei saanut katsoa eikä koskea vielä, ettei emo niitä hylkäisi. Piti vaan hillitä uteliaisuutemme. Mummikin tuli sillä viikolla meille Kotkasta kyläilemään. Niin sitten kaikki kolme sukupolvea: mummi, minä ja Pia konttasimme koko viikon peppu pitkällään kurkkien näkykö siellä pesässä mitään vai ei. Ja montako niitä on ja minkä värisiä siellä on ja niin edelleen. Sen verran näimme, että jotain päivittäin liikkui, joten tiesimme, että ainakin Susu ne hoitaa ja ruokkii, koska liikkuvat päivittäin. Loppuviikosta erotimme jo mustia ja valkoisia vilahduksia. Laskimme, että ainakin kolme niitä on, mutta vieläkin ei jännitys ollut loppunut. Vasta kun pennut oli viikon ikäisiä pystyimme laskemaan ne. Pennut alkoivat sokeina ryömiä pesän laitojen yli. Näimme, että siellä varmasti oli kolme pentua: mustavalkoinen, harmaa- Valkoinen ja musta. Yhdeksän päivän ikäisinä pentuja saattoi jo koskea ja nostimmekin ne ulos ja siivosimme häkin vaihtaen siihen uudet purut. Eläinkaupasta varoitettiin kovasti, ettei pentuja saa pienempinä koskea, muuten emo voi syödä ne.

Syöttöhomman Susu hoiti aina meiltä salaa, pääasiassa öisin. Jos Susu huomasi, että tirkistelimme

silloin kun pennut syö, piilotti aina pennut alleen. kahden viikon kufuttua saatoimme poistaa pahvilaatikon ja jätimme vieläkin pyyhkeen häkin päälle ikäänkuin pesän suojaksi. Noin kymmenen päivän ikäisinä auksivat silmät. Ja pennut kasvoivat ihan silmissä. Kahden viikon ikäisinä ne alkoivat jo opetella muunkin ruoan syömistä.

Nyt ne ovat jo yli neljän viikon ikäisiä ja täysin emosta riippumattomia, villedä karvapalloja pitkine korvineen ja tietenkin AIVAN IHANIA. Tosin hermoni ovat taas koetuksella. Pennut ovat nyt vapaana niinkuin Susukin. Sotkevat kauheasti paikkoja ja ovat aina hukassa. Ahtautuvat joka koloon ja rakoseen. Susu rähjää niille jatkuvasti yrittäen epätoivoisesti säilyttää omat reviirinsä. Pennut vähän säikähtävät kun Susu murisee, mutta kohta taas menevät viikset viipattaen Susun reviirille.

Vapun tienoilla niistä pennuista onkin jo pakko luopua. Tulee taas suru puseroon ja itku silmään. Vaan ei taitaisi onnistua tuoa kanifarmin perustaminen kerrostalokaksioon. Eihän.

Meillä on siis ihan oikeita pääsiäispupuja. Siinä ne meni Pääsiäisenkin oikein rattoisasti. Parissa lehdesäkin oli Pääsiäisen tienoilla juttuja kotikaneista, vaan eihän mitkään jutut tietenkään voita meidän kanijuttuja. Eikän kenelläkään voi olla niin ihania kaneja kuin meillä.

Lopuksi totean vain, että olihan tämäkin melkoinen kokemus minun elämässäni. Työkaverini ovat tietenkin kaikki vaiheet joutuneet elämään minun mukani

ja saaneet kyllästymiseen asti kuulla näitä juttuja. Kyllä ne yrittää välillä kertoa jotain kissoistaan, vaan enpä ole liiemmästi antanut suunvuoroa.

Hyvää kevään jatkoa teille kaikille, tasapuolisesti.

Tuija

AJANKOHTAISTA

Uusia kirjoja sokeille lapsille

Fredrika Wetterhoffin kotiteollisuusopettajaopiston oppilaat ovat tehneet 24 uutta apuvälinettä sokeille lapsille. Apuvälineet ovat kirjoja, joissa kuvat on tehty puusta, kankaasta, kivistä, savesta, turkiksista ja muista kädelle miellyttävistä luonnonmateriaaleista. Muovia ei koskettelukirjoissa juuri käytetä, sillä selaista kirjaa ei olisi yhtä hauska lukea. Kirjojen kuvat ovat myös mahdollisimman aitoja: possu on ommeltu siannahasta, metsää selitetään ruoholla ja puulla ja kiiltokankainen etana tuntuu sormissa niljakkaalta.

Wetterhoffilaiset ovat luoneet lukijoilleen tavallisten eläin- ja esinesatujen lisäksi vakavampaakin asiaa. Kankainen nukkepariskunta saa lapsen, jonka kehitystä selostetaan rakastelun ja napanuoran avulla

suoraan havainnollisesti. Jotkut kuvat selviävät pelkästään niitä koettelemalla heti, mutta toisiin kuviin on liitetty pistekirjoitusteksti, jossa kuvaa selitetään.

Wetterhoffin opiskelijat ovat tehneet jo parina vuotena vastaavanlaisia kirjoja Näkövammaisten kirjaston käyttöön. Tällaisista kirjoista on kuitenkin edelleen kova pula. Monet vanhemmat ovatkin tehneet itse sokealle lapselleen vastaavanlaisia kirjoja.

Helsingin Sanomat 22.5.

Uusi jättyritys syntyi – Serlachius yhtyy Metsäliittoon

Metsäteollisuuden suuret yhteenliittymiset jatkuvat. Metsäliitto-Yhtymän tytäryritys Metsäliiton Teollisuus ja G. A. Serlachius Oy yhtyvät ensi vuoden alusta lukien. Uudesta yhtiöstä tulee Suomen toiseksi suurin metsäyhtiö. Suurin on valtionyhtiö Enso.

Uudessa Metsä-Serlassa valtaa pitää Metsäliitto-Yhtymän emoyhtiö, puunhankintaa harjoittava Osuuskunta Metsäliitto. Sille tulee puolet osakkeista. Serlachiuksen suvulle jää viidennes osakkeista ja loppu kolmannes jakautuu vakuutusyhtiöille ja pankeille.

Yhdistyminen johtuu siitä, että Serlachiuksen suvulla ei enää riitä mahdollisuuksia yhtiön kehittämiseen omin voimin. Serlachiuksen suvulle jää uuden yhtiön hallituksen johto. Uuden yhtiön liikevaihdoksi tulee noin 6,4 miljardia markkaa ja se työllistää 13.000 henkeä. Konsernin tuotantolaitoksista 30 on Suomessa ja kahdeksan ulkomailla.

Helsingin Sanomat 17.5.

Avioeron saa entistä helpommin

Avioliiton purkaminen yksinkertaistuu, jos eduskunta hyväksyy sille annetun lakiesityksen. Uuden lakiesityksen mukaan eron voi saada puolen vuoden harkinta-ajan jälkeen tai kahden vuoden erillään asumisen jälkeen. Avioero-oikeudenkäynneissä ei enää tarvitsisi ratkaista sitä kuka on syyllinen välien rikkoutumiseen.

Samalla lakiuudistus muuttaisi miehen ja naisen avioliittokelpoisiksi 18-vuotiaana. Tällä hetkellä nainen on avioliittokelpoinen jo 17-vuotiaana. Oikeusministeriön antamalla luvalla voi avioitua tätä nuorempaanakin. Mitään hakemussummaa ei kuitenkaan odoteta. Esimerkiksi 1983 haki avioliittolupaa alle 17-vuotiaana 351 naista ja 17-vuotiaana avioitui 351 naista. Avioon on viime vuonna menty aiempaa myöhemmin; miehillä keskimääräinen avioliiton solmimisikä on 27 ja naisilla 25 vuotta.

Nykyisessä avioliittolaissa on säädetty eräitä esteitä avioliiton solmimiselle. Nyt uudessa lakiesityksessä osa näistä esteistä esitetään poistettaviksi. Esimerkiksi lankoussuhteet eivät estäisi avioitumista. Avioliitto olisi sallittu sellaisten henkilöiden välillä, jotka eivät ole verisukulaisia mutta joista toinen on ollut naimisissa toisen sukulaisen kanssa. Mielisairaus ja syvä vajaamielisyys eivät sinänsä estäisi avioliiton solmimista. Vihkimistä ei kuitenkaan voisi tehdä mikäli vihittävä on mieleltään niin häiriintynyt, ettei ilmeisesti kykene ymmärtämään avioliiton merkitystä. Kaksi sama-

naikaista avioliittoa kiellettäisiin edelleen. Samoin kiellettäisiin lähisukulaisten avioliitot. Erivapaudella voisivat kuitenkin avioitua henkilöt, joista toinen on toisen veljen tai sisaren jälkeläinen.

Nykyinen avioliittolaki on vuodelta 1929 ja sen aiemmat uudistusyritykset ovat kompastuneet kiivaaseen vastustukseen. Tällä kertaa yksimielisyys näyttäisi kuitenkin olevan saavutettavissa eduskunnassa, arvioi oikeusministeri Christoffer Taxell. Lakiesityksen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 1988 alusta.

Avoliittojen yleistymisestä huolimatta avioliitto on säilyttänyt Suomessa hyvin asemansa. Ainakin jossakin elämänsä vaiheessa on avioliitossa yhdeksän kymmenestä suomalaisesta. Vuosittain avioliittoja solmitaan noin 30.000 ja puretaan vajaa 9.000. Avoliitossa arvioidaan asuvan noin 250.000 suomalaista.

Helsingin Sanomat 17.5.

Palmen murhan esitutkinnan johtaja erosi

Pääministeri Olof Palmen murhan esitutkinnan johtaja K. G. Svensson on eronnut. Paineet Svenssonin eroamiseksi olivat kasvaneet, koska Palmen murhaajaa ei ole tavoitettu. Ruotsin pääministeri Olof Palme murhattiin lähes kolme kuukautta sitten hänen ollessaan palaamassa illalla elokuvista kotiinsa.

Helsingin Sanomat 19.5.

Maailmanympäripurjehtijat saapuivat Suomeen

Kilpurpurjehdukseen maailman ympäri osallistunut suomalainen Fazer Finland -alus saapui Suomeen 22.5. Suomalaiset sijoittuivat kahdeksan kuukautta kestäneessä kilpailussa kolmanneksi. Kaikkiaan kilpailuun osallistui yli kymmenen purjevenettä. Venettä oli vastassa Helsingin edustalla kymmeniä veneitä ja satamassa monituhattainen ihmisjoukko.

Pienen kylän suurponnistus Uusi kirkkovene syntyy talkoovoimilla

Oriveden Siitamassa ovat kylän miehet aloittaneet suururakan. He aikovat rakentaa uuden kirkkoveneen. Entinen vene on rakennettu vuonna 1875 ja vaikka se pysyykin vielä pinnalla, alkaa vanhus jo olla laho. Veneen vapaaehtoisiksi tekijöiksi ilmoittautui heti viisi Siitaman nuorisoseuralaista, keski-ikältään noin 65 vuotta. Ja intoa on ainakin toistaiseksi riittänyt vaikka urakan tiedetäänkin kestävän vuosia.

Ensimmäinen ongelma oli löytää tarpeeksi suuria petäjiä, joista voisi sahata lähes puoli metriä leveitä ja ainakin 14 metriä pitkiä oksattomia lautoja. Kyläläiset saivat valtiolta luvan ostaa muutamia vanhoja petäjiä, joita kasvoi valtion omistamilla mailla Siitaman kylän

lähellä. Viime kesänä laudoiksi sahautetut puuvanhukset sitten höylättiin ja nyt ollaan jännittävässä vaiheessa aloittamassa laitalautojen kiinnitystä.

Uudesta kirkkoveneestä tehdään 14 metriä pitkä ja siihen tulee yhdeksän hankaparia. Entinen oli puoli-toista metriä pidempi ja kahdenkymmenen miehen soudettava. Lyhentämisen syynä on ennen muuta se, että uuden veneen arvataan joutuvan vielä moniin rekkakuljetuksiin. Tällaisia veneitä ei nimittäin ole montaa Suomessa, joten se on hyvä vetonaula erilaisiin maakuntajuhliin.

Kaikki ihmettelelevät miten myötämielisesti hankkeeseen on joka puolella suhtauduttu. Ovakokin teki ruostumattomat erikoisnaulat lahjaksi ja asiantuntijoita on käynyt neuvomassa rakentamiseen liittyvissä asioissa korvausta pyytämättä.

Rakennustöissä on otettu mallia myös vanhasta kirkkoveneestä. Samalla rakentajat ovat joutuneet huomaamaan miten hienosti ennen vanhaan osattiin puutöitä tehdä vaikka ei ollut mitään sähkösaahoja ja muita vehkeitä. Jo pelkkä veneen malli on ajateltu tarkoin. Terävä keula halkoo vettä, kokoava etupää nousee helposti aalloille, terävä perä ei ime vanavettä, vetovoima on keskitetty juuri oikeaan paikkaan.

Uuden veneen sivulautojen arvioidaan olevan paikoillaan ennen juhannusta ja koko vene puuvalmiina joskus syksyllä. Vesille se päästään laskemaan vuoden kuluttua keväällä.

Helsingin Sanomat 23.5.

Kytäjän kartano Hyvinkäällä luopui karjastaan

Suomen suurin kartano, Kytäjän kartano, on lopettamassa karjan pidon. Se järjesti vastikään suuren huutokaupan, jossa myytiin osa kartanon karjasta yli sata lypsävää, parikymmentä hiehoa ja vasikat. Loput kaikkiaan 250 pään karjasta myydään toisessa huutokaupassa syksyllä.

Kytäjän kartanon lehmät huudettiin 6.000-8.000 markalla. Hintaa pidettiin edullisena, sillä lehmät olivat hyvätuottoisia ayshire-rotuisia lehmiä. Lehmien hinnat ovat kuitenkin laskeneet viime aikoina maidon liikatuotannon takia.

Kytäjän kartanon navetta on vanhanaikainen, epäkäytännöllinen ja suuritoinen. Lypsy on koneellista, mutta rehut ja lanta kannetaan käsin. Kytäjän kartanon omistajien Yrjö ja Erkki Vähäkallion isäpuoli Jarmo Karmavuo sanoo, että karjankasvatus ei kannata. Navetta vaatisi Karmavuon mukaan miljoonaremontin ja rehunkorjuukoneiden uusimiseen kuluisi toinen miljoona.

Kytäjän kartano on Suomen suurin yksityinen kartano. Kartanon pinta-ala on 5.000 hehtaaria, siitä viljeltyä 400 hehtaaria. Nyt lehmiltä liikenevä sata hehtaaria laitetaan sekini viljalle. Kartanossa on lisäksi yli tuhannen sian lihotussikala ja 38 lämminverisen hevosen talli. Tulevaisuudessa hevosten siitostoimintaa lisätään.

Helsingin Sanomat 23.4.

Kesä kukkii parvekkeella

Vaikka aurinko paistaa päivällä jo hyvinkin kesäisesti, yöt voivat olla pitkään petollisen kylmiä. Keski-Suomessa yöhallat ovat yleensä ohi kesäkuun toisella viikolla. Vasta sen jälkeen on viisasta istuttaa parvekekukat siellä ja sitä pohjoisempana. Erittäin arkoja kylmälle ovat begoniat, samettikukat ja daaliat, joita voi ostaa jo alkukesästä kukkivina. Suojele näitä vielä kesäkuun alkuvuikoina öisin paperilla tai kankaalla.

Jos haluat kasvattaa parvekekukat itse, ehdit vielä nyt kylvää laatikoihin nopeasti kasvavia kesäkukkia. Harvenna taimet, kastele ja lannoita. Kun kukat ovat pieniä taimia, ne kannattaa leikata latvoistaan, jotta niistä kasvaisi sitten tuuheita ja pensasmaisia.

Hyvän kasvualustan kesäkukille saa kasvaturpeesta. Pelkkä turve kuivuu nopeasti, mutta sekoittamalla siihen hiekkaa sen saa vettä pidättävämmäksi. Mikäli käytössäsi on reiättömiä parvekelaatikoita tai muita kukka-astioita, levitä pohjalle kerros karkeaa hiekkaa tai kevytsoraa. Vuoraa puulaatikot muovilla ennen kasvien istuttamista.

Parvekkeella voi kasvattaa melkein mitä vain, mutta kovin vilkkaasti liikennöidyillä paikoilla on parasta keskittyä koristekasvien viljelyyn. Liikenteen aiheuttamat saasteet tekevät hyötykasveista vilkasliikenteisillä paikoilla saasteisia. Amppeleihin sopivat riippuvat lajit, kylmää, kalseaa seinää pehmentämään tai säleikköihin auringonpaahdetta varjostamaan erilaiset yksi-

vuotiset, kukkivat köynnöskasvit. Istuta matalat lajit parvekelaatikon reunoille ja korkeammat keskelle. Kaikkein suurimmat kasvit voi istuttaa yksin saaviin tai laatikkoihin.

Kastele taimet ennen istutusta

Tavallisesti parvekekukat on pakattu turve- tai muoviruukkuihin. Taimia ei tarvitse poistaa turveastioista vaan ne voi istuttaa sellaisenaan suoraan parvekelaatikkoon. Kastele taimet ennen istuttamista haalealla vedellä. Istuta matalat lajit 10-15 sentin päähän, keskikokoiset 20-30 sentin ja isot 40-50 sentin päähän toisistaan. Yritä pitää juuripaakku mahdollisimman ehjänä.

Kastele ja lannoita kesäkukkia laimealla ravinne-liuoksella kerran viikossa ja pidä multapinta haralla kuohkeana, jotta siihen ei muodostuisi kovaa kuorta pintaan. Aurinkoisella parvekkeella on syytä kastella kukkia parikin kertaa viikossa. Jos sen sijaan käytössäsi on altakasteleva parvekelaatikko, selviydyt melko vähällä kastelulla ja kasvit tulevat toimeen yksinäänkin viikkoja.

Muista nyppiä kuihtuneet kukat pois. Näin menetellen kehittyä paremmin uusia versoja. Kesäkukkia kannattaa myös reilusti poimia pitkin kesää maljakkoon, sillä sitä runsaammin ne kukkivat.

Parvekekasvejasi voivat joskus kiusata kirvat, etenat ym. pienet eliöt. Useimmista selviät, kun keräät ne pois. Kovin sateisina kesinä saattavat jotkut lajit, kuten begoniat kärsiä taudeista. Sairaat kasvit on paras-

ta hävittää. Poimi kasvualustalta myös kaikki pudonneet ja mädäntyneet lehdet, jotka levittävät tauteja kasvien terveisiin osiin. Vältä aina liiallista kastelua.

Aurinkoiselle parvekkeelle sopivia lajeja

Useimmat istutettavat ja kylvettävät kesäkukat viihtyvät aurinkoisella parvekkeella ja kukkivat runsaasti vain silloin kun saavat tarpeeksi valoa.

Tällaisia nopeasti kehittyviä runsaasti kukkivia kylvettäviä kesäkukkia ovat immenkukka, kehäkukka, kirjokierto, lobelia, neidonkukka, olkinuora, silkkikukka, tarhakukonkannus, tiikerinsilmä, unikko, ruoksupielus, ruiskaunokki sekä erilaiset koristekasvit.

Varjoisalle parvekkeelle sopivia

Kylvettäviä, varjoisalla parvekkeella viihtyviä kesäkukkia ovat kesämalvikki, sievikki, perhoskukka, ruusupapu, yksivuotinen humala ja pensaskrassi.

Taimikasvatusta vaativista lajeista menestyvät varjoisalla parvekkeella ainakin tarhaleukoija, apinakukka, risiini, kesäpäivänhattu, oppineiden kukka, salkoruusu, pellis, elämänlanka, begonia, petunia, samettikukka ja leijonankita.

Kodin Kuvalehti 10/86